

Miljøministeriet
Departementet

Den 28. juni 2021
MIM 077

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Om forslag til ændring af Bilag XVII med hensyn til begrænsning af stoffer, der er kræftfremkaldende, forårsager skader på arvemassen eller er skadelige for forplantningsevnen i blandinger til forbrugere i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH) (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af Bilag XVII med hensyn til begrænsning af stoffer, der er kræftfremkaldende, forårsager skader på arvemassen eller er skadelige for forplantningsevnen i blandinger til forbrugere i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH). Forslaget har til formål at begrænse 26 stoffer, der i maj 2020 og marts 2021 fik en harmoniseret klassificering som kræftfremkaldende, skadelige for arvemassen eller skadelige for forplantningsevnen. Forslaget var sat til diskussion på Webex-møde i REACH-komiteén den 25. juni 2021 med efterfølgende skriftlig afstemning med frist tidligst den 19. juli 2021. Forslaget forventes at have en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Regeringen er enig i, at markedsføring og brug af stoffer, der har en harmoniseret klassificering som kræftfremkaldende, skadelige for arvemassen eller skadelige for forplantningsevnen i blandinger til forbrugere, skal begrænses. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af Bilag XVII med hensyn til begrænsning af stoffer, der er kræftfremkaldende, forårsager skader på arvemassen eller er skadelige for forplantningsevnen i blandinger til forbrugere i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH). Forslaget har til formål at begrænse 26 stoffer, der i maj 2020 og marts 2021 fik en harmoniseret klassificering som kræftfremkaldende, skadelige for arvemassen eller skadelige for forplantningsevnen (forkortes CMR for carcinogent, mutagent og reproduktionstoksisk).

Begrænsningsforslaget er fremsat af Kommissionen på baggrund artikel 68, stk. 2, hvorefter der træffes endelig afgørelse om begrænsning af stoffet i henhold til artikel 133, stk. 4 i REACH-forordningen og efter forskriftsprocedure med kontrol i artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF, jf. artikel 12 i forordning 182/2011.

Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for 2 måneder. Kommissionen underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig inden for fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Europa-Parlamentet ikke inden for en frist på 4 måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget var sat til diskussion på videomøde i REACH-komitéen den 25. juni 2021 med efterfølgende skriftlig afstemning med frist tidligst den 19. juli 2021.

Formål og indhold

Punkt 28, 29 og 30 i bilag XVII i REACH begrænser markedsføring og brug af stoffer i blandinger til forbrugere, der har en harmoniseret CMR-klassificering i kategori 1A og 1B ifølge del 3 af bilag VI i forordning nr. 1272/2008¹, og som er opført på tillæg nr. 1-6 til bilag XVII i REACH. Blandinger til forbrugere er almindelige forbrugerprodukter som f.eks. rengøringsmidler, lim, lak, maling, fugemasse og brændstof. Begrænsningen af markedsføring og brug gælder for stoffet, for stoffet, som en del af et andet stof og for blandinger. Relevante koncentrationsgrænser fastsat i del 3 i bilag I eller VI til forordning nr. 1272/2008 anvendes som grænseværdi i punkt 28, 29 og 30 i bilag XVII i REACH (specifikke og generelle klassifikationsgrænser).

Punkt 28, 29 og 30 i bilag XVII i REACH og de tilhørende tillæg 1-6 opdateres løbende i takt med, at der vedtages nye harmoniserede CMR-klassificeringer under forordning nr. 1272/2008.

Kommissionens forslag har til formål at opdatere tillæg nr. 2, 4 og 6 i forhold til 26 stoffer med nye harmoniserede CMR-klassificeringer, der blev vedtaget i Kommissionens delegerede forordninger (EU) 2020/1182 af 19. maj 2020 og (EU) 2021/849 af 11. marts 2021 under forordning nr. 1272/2008, og som er gældende fra henholdsvis 1. marts 2022 og 17. dec. 2022. Kommissionen foreslår, at de CMR-klassificerede stoffer opføres på tillæg 2, 4 og 6 og får samme ikrafttrædelsesdato, som den harmoniserede CMR-klassificering under forordning nr. 1272/2008.

Nedenstående tabel viser de 26 stoffer samt deres klassificering og deres mulige anvendelser. Tre stoffer har fået to nye klassificeringer. Nogle af de 26 stoffer anvendes sandsynligvis ikke i blandinger til forbrugere. Begrænsningen sker i de tilfælde for at forebygge, at de tages i brug som uønskede alternativer.

¹ Forordning nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006

Stoffer der opføres i tillæg 2 i bilag XVII i REACH pga. harmoniseret klassificerings som kræftfremkaldende i kategori 1B	Note om mulige anvendelser
Silicon carbide fibres (med diameter < 3 µm, længde > 5 µm og et forhold mellem længde og diameter ≥ 3:1)	Silicon carbide fibres anvendes til en lang række produkter som f.eks. spartelmasse, modelervoks, svejse- og lodeprodukter, og vaske- og rengøringsmidler*
Dibenzo[def,p]chrysene; dibenzo[a,l]pyrene	Stoffet er en polycyklisk aromatisk hydrocarbon (PAH) og forventes at kunne forekomme i olieblandinger og oliebaseerede produkter***
Tetrafluoroethylene	Tetrafluoroethylen er en F-gas, der anvendes til fremstilling af polytetrafluoroethylen (PTFE) polymerer, som f.eks. Teflon og Fluon. Stoffet anvendes desuden i toner og blæk*
1,4-dioxane	1,4-dioxane har industriel anvendelse som opløsningsmiddel og forekommer som urenhed i andre kemiske stoffer*
<i>m</i> -bis(2,3-epoxypropoxy)benzene; resorcinol diglycidyl ether	Stoffet anvendes i plast og maling***
7-oxa-3-oxiranylbicyclo[4.1.0]heptane; 1,2-epoxy-4-epoxyethylcyclohexane; 4-vinylcyclohexene diepoxide	Stoffet anvendes til at fremstille bindemidler som f.eks. harpikser og lim***
2,2-bis(bromomethyl)propane-1,3-diol	Stoffet anvendes som flammehæmmer i polymerer*
Sodium <i>N</i> -(hydroxymethyl)glycinate; [formaldehyde released from sodium <i>N</i> -(hydroxymethyl)glycinate]	Stoffet anvendes bl.a. som konserveringsmiddel i kosmetik*
Butanone oxime; ethyl methyl ketoxime; ethyl methyl ketone oxime	Butanone oxime anvendes som bindemiddel i maling*
" <i>N</i> -(hydroxymethyl)acrylamide; methyllacrylamide; [NMA]	NMA er en monomer, der anvendes til fremstilling af plast*

Stoffer der opføres i tillæg 4 i bilag XVII i REACH pga. harmoniseret klassificerings som skadelig for DNA i kategori 1B	Note
2,2-bis(bromomethyl)propane-1,3-diol	Se ovenfor
<i>N</i> -(hydroxymethyl)acrylamide; methyllacrylamide; [NMA]	Se ovenfor

Stoffer der opføres i tillæg 4 i bilag XVII i REACH pga. harmoniseret klassificerings som skadelig for forplantningsevnen i kategori 1B	Note

Mancozeb (ISO); mangan ethylenbis(dithiocarbamat) (polymeric) complex med zink salt	Mancozeb anvendes i plantebeskyttelsesmidler
Tris(2-methoxyethoxy)vinylsilane; 6-(2-methoxyethoxy)-6-vinyl-2,5,7,10-tetraoxa-6-silaundecane	Stoffet har udbredt industriel og professionel anvendelse som bindemiddel, i fugemasse og i polymerer*
Dichlorodioctylstannane	Stoffet anvendes til fremstilling af andre kemiske stoffer*
Dioctyltin dilaurate; [1] stannane, dioctyl-, bis(coco acyloxy) derivs. [2]	Stoffet anvendes i lim, fugemasse, belægninger, i produktion og farvning af papir, samt til behandling af plast og tekstil*
7-oxa-3-oxiranylbicyclo[4.1.0]heptane; 1,2-epoxy-4-epoxyethylcyclohexane; 4-vinylcyclohexene diepoxide	Se ovenfor
Ipconazole (ISO); (1 <i>RS</i> ,2 <i>SR</i> ,5 <i>RS</i> ;1 <i>RS</i> ,2 <i>SR</i> ,5 <i>SR</i>)-2-(4-chlorobenzyl)-5-isopropyl-1-(1 <i>H</i> -1,2,4-triazol-1-ylmethyl)cyclopentanol	Ipconazole anvendes i plantebeskyttelsesmidler
Bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl)ether; tetraglyme	Tetraglyme er et opløsningsmiddel, der bl.a. anvendes til blæk*
6,6'-di- <i>tert</i> -butyl-2,2'-methylenedi- <i>p</i> -cresol; [DBMC]	DBMC anvendes i lim, fugemasse, smøremidler, brændstof, hydrauliske væsker og metalbearbejdningssvæsker*
2-(4- <i>tert</i> -butylbenzyl)propionaldehyde	Stoffet anvendes i produkter til luftpleje, biocider, produkter til polering og voks, vaske og rengøringsprodukter, parfume, kosmetik*
Diisooctyl phthalate	Diisooctyl phthalate anvendes som blødgørere***
2-methoxyethyl acrylate	2-methoxyethyl acrylat anvendes som monomer til produktion af plast og til produktion af andre kemiske stoffer*
Dimethomorph (ISO); (<i>E,Z</i>)-4-(3-(4-chlorophenyl)-3-(3,4-dimethoxyphenyl)acryloyl)morpholine	Dimethomorph anvendes i plantebeskyttelsesmidler
1,2,4-triazole	1,2,4-triazole anvendes som nitrifikationshæmmer bl.a. i gødninger*
Pyrithione zinc; (<i>T</i> -4)-bis[1-(hydroxy- κ .O)pyridine-2(1 <i>H</i>)-thionato- κ .S]zinc	Zink pyriton (Pyrithione zinc) er et svampemiddel, der bl.a. anvendes i skælshampoo*,**. Stoffet anvendes desuden i maling generelt og i bundmaling.
Flurochloridone (ISO); 3-chloro-4-(chloromethyl)-1-[3-(trifluoromethyl)phenyl]pyrrolidin-2-one	Flurochloridone anvendes i plantebeskyttelsesmidler
3-methylpyrazole	3-methylpyrazole anvendes som nitrifikationshæmmer bl.a. i gødning*
Bis(α , α -dimethylbenzyl) peroxide	Stoffet er en monomer, der bruges til fremstilling af plast*

*<https://echa.europa.eu/da/home>, **wikipedia og ***<https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov>

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet vil forud for den endelige vedtagelse få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol i forhold til om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget; om udkastet ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold, eller om det ikke overholder nærhedsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om en ændring af et bilag til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget påvirker ikke gældende dansk ret.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes, at forslaget vil medføre mindre økonomiske eller administrative omkostninger for det offentlige, i form af kontrol og håndhævelse af reglerne, idet reglerne ikke forventes at blive kontrolleret hvert år.

Der foreligger ikke data, der muliggør en vurdering af, i hvilken grad ovennævnte stoffer anvendes i forbrugerprodukter. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes endvidere ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget skønnes at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, idet forslaget begrænser markedsføring og brug af stofferne i blandinger til forbrugere.

Høring

Et notat om forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljø-specialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra Forbrugerrådet Tænk og fra Rådet for Grøn Omstilling, der begge støtter den foreslåede danske holdning til forslaget, idet Rådet for Grøn Omstilling finder, at i det videre forløb, bør der ud over forbud mod anvendelse i forbrugerprodukter ske en udfasning af disse stoffer i arbejdsmiljøet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Begrænsningsforslaget har endnu ikke været til diskussion i REACH-komitéen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at markedsføring og brug af stoffer, der har en harmoniseret CMR-klassificering i blandinger til forbrugere begrænses. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.